

**ת"פ 37725/09/19 - מדינת ישראל ע"י נגד תומר בכר ע"י, מיכאל בכר
- נמחק מכתב האישום, רומן טימקובסקי - עניינו הסתיים, חי אירועים
770 בע"מ ע"י, מלודיה 770 בע"מ ע"י**

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 37725-09-19 מדינת ישראל נ' בכר ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופט, סגן הנשיא ארז נוריאלי המאשימה נגד הנאשמים	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד רועי ברק
		1. תומר בכר ע"י ב"כ עוה"ד אברהם שהבזי
		2. מיכאל בכר - נמחק מכתב האישום
		3. רומן טימקובסקי - עניינו הסתיים
		4. חי אירועים 770 בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד אברהם שהבזי
		5. מלודיה 770 בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד אברהם שהבזי

גזר דין

רקע

1. בהכרעת דין מיום 2.10.22 הורשע הנאשם 1, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב האישום המתוקן, בשני אישומים:

באישום הראשון, בעבירת השמטת הכנסות מדו"ח, בכוונה להתחמק מתשלום מס (7 עבירות), לפי סעיף (1)220 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"), בעבירת הכנה וקיום פנקסי חשבונות כוזבים, בכוונה להתחמק מתשלום מס (7 עבירות) לפי סעיף (4)220 לפקודה ובעבירת שימוש במרמה, ערמה ותחבולה במזיד, בכוונה להתחמק ממס (7 עבירות), לפי סעיף (5)220 לפקודה.

באישום השני, בעבירת הכנה וקיום של פנקסי חשבונות כוזבים ורשומות אחרות במזיד, בכוונה להתחמק מתשלום מס, לפי סעיף (4)220 לפקודה יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ובעבירת שימוש במרמה, ערמה ותחבולה במזיד בכוונה להתחמק ממס, לפי סעיף (5)220 לפקודה יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, באישום הראשון, בין השנים 2008-2014, הייתה ח.י אירועים 770 בע"מ (להלן: **"נאשמת 4"**), חברה פרטית שהפעילה אולם אירועים וסיפקה שירותי הפקת אירועים. נאשם 1 היה מנכ"ל החברה, בעל מניות ודירקטור בנאשמת 4 (**נאשם 1 יכונה להלן בגזר דין זה - "הנאשם"**). במסגרת תפקידים סיפקו הנאשם ונאשמת 4 שירותי עריכת אירועים וקיבלו מהלקוחות תשלום בגין שירותים אלו. בתקופה הרלוונטית, הנאשמים לא ניהלו פנקסי חשבונות כנדרש, במזיד. שכן, בגין חלק מהאירועים אף לא הוצאו קבלות ו/או חשבוניות ולעיתים הוציא הנאשם בעצמו או באמצעות עובדי נאשמת 4 חשבוניות על סכומים נמוכים מאלו שנגבו והתקבלו בפועל. בספרי החשבונות של נאשמת 4, השמיט הנאשם הכנסות בסכום העולה על 4,436,768 ₪.

3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, באישום השני, בשנת 2014, הייתה מלודיה 770 בע"מ (להלן: **"נאשמת 5"**) חברה פרטית אשר הפעילה אולם אירועים וסיפקה שירותי הפקת אירועים. הנאשם היה מנכ"ל החברה, בעל מניות ודירקטור של נאשמת 5. במועד הרלוונטי, הצטרף רומן טימקובסקי (להלן: **"נאשם 3"**) כבעל זכות בנאשמת 5 ומנהל פעיל בה, אף על פי שלא היה רשום בה כבעל מניות, כנושא משרה או כמנהל. במסגרת תפקידים, סיפקו הנאשם ונאשמת 5 בצוותא עם נאשם 3, שירותי עריכת אירועים וקבלו מהלקוחות תשלום בגין שירותים אלו. בשנת 2014, הנאשם ונאשם 3 לא ניהלו פנקסי חשבונות כנדרש, במזיד. זאת על מנת להעלים הכנסותיה של נאשמת 5 בסך 837,260 ₪.

4. אין הסכמה עונשית בין הצדדים.

5. להשלמת התמונה אציין כי נאשם 3 הורשע על פי הודייתו ביום 13.7.21 והושתו עליו 4 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי בסך 22,000 ₪.

6. מטעם ההגנה הוגשו טיעונים לעונש בכתב בקלסר הכולל פסיקה של מדיניות ענישה נוהגת וראיות לעונש (נ/3).

עדים לעונש

7. מטעם ההגנה העיד רו"ח של הנאשמים, מר אייל לוי. העד התייחס למגעים עם רשויות המס ותיאר היכרותו עם הנאשם. לדבריו, הנאשמים הסירו מחדליהם אל מול רשויות המס.

8. עוד העידו על אופיו של הנאשם, שליח חב"ד, הרב שניאור גלוחובסקי ומר יחיאל גלוחובסקי. לדבריהם, הנאשם הצטרף לקהילת חב"ד, עבר תהליך משמעותי, תרם לקהילה ועובר שינוי משמעותי בחייו. עדי ההגנה התרשמו כי הנאשם מודע לחומרת מעשיו ומתחרט על מעשיו.

תסקירי שירות מבחן

9. **שירות המבחן הגיש תסקיר ביום 5.2.23**, אשר מפרט אודות חייו של הנאשם ונסיבות ביצוע העבירות.

עמוד 2

הנאשם בן 42, נשוי ואב ל-3 ילדים, מתגורר עמם בראשון לציון ועובד בתפקיד ניהולי באולם אירועים שבבעלותו. בתקופת נעוריו, עברו הנאשם ומשפחתו לארה"ב ונעצרו לאחר 4 שנים בהן התגוררו באופן לא חוקי. במסגרת המעצר, חווה הנאשם אירוע טראומתי בגינו התמודד עם קשיים נפשיים משמעותיים. כדרך התמודדות, צרך הנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס בכמויות גדולות. הנאשם התגייס לצבא, אולם זמן קצר לאחר מכן, שוחרר על רקע אי התאמה. בהיותו בן 28, רכש הנאשם יחד עם אביו שותפות בנאשמת 4 ולאחר רכישתה, הבין כי העסק שנרכש מתנהל ללא הרישיונות הנדרשים. בהמשך, לווה כסף לצורך הנפקת האישורים כשלצד זאת, נקלע לקשיים כלכליים והתקשה לעמוד בתשלומים השוטפים. נוכח כך, דווחו כחוק רק חלק מהאירועים שהתקיימו בעסק, במטרה להתחמק מתשלומי מס.

10. בשנת 2014, הקים הנאשם בשותפות עם אביו את נאשמת 5, והם נקלעו לקשיים כלכליים משמעותיים לאחר שלוו כסף לצורך הקמתה. נוכח קשייו אלו, צירף הנאשם שותף נוסף לחברה, שהתנהל לטענתו שלא כחוק.

11. במקביל, נפתחה נגד הנאשם חקירה סביב מעורבותו בביצוע עבירות המס ומצוקתו הנפשית העמיקה. הוא החל לצרוך סמים קשים, אך השכיל להשתלב בהליך גמילה במסגרת שיקומית מותאמת. מאז נמנע מצריכת סם. הנאשם מסר בדיקת שתן שנמצאה נקייה משרידי סם.

12. בשנת 2017, מכר את שני האולמות שהיו בבעלותו, את דירתו ורכוש נוסף, ורכש שותפות באולם נוסף בו עובד כיום.

13. הנאשם, נעדר הרשעות קודמות, הביע חרטה על התנהלותו ומעורבותו בעבירות. כמו כן, הביע חשש מהאפשרות של הטלת מאסר בפועל נוכח חווייתו הטראומטית ממעצרו בארה"ב ומסר כי מאז פתיחת החקירה נגדו, סובל מקשיים נפשיים ואף טופל לפרקים במערכת בריאות הנפש.

14. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לבחון לעומק את בחירותיו, ממוקד בגורמים חיצוניים שהובילו לתפיסתו, במצבו המשפטי ובהשלכות על עתידו. עם זאת, הנאשם הביע נכונות להשתלב במסגרת שיקומית ושיתף פעולה עם שירות המבחן.

15. **שירות המבחן הגיש תסקיר משלים ביום 26.3.23**, ממנו עולה כי הנאשם החל טיפול ביחידה לנפגעי טראומה מינית. גורמי הטיפול העלו חשש שמא כניסתו של הנאשם למאסר תוביל לנסיגה ממשית במצבו והמליצו על שילובו בטיפול פרטני. דו"ח פסיכיאטרי שהוגש בעניינו מלמד על קיומה של זיקה בין ההליכים המשפטיים למצבו הנפשי.

16. שירות המבחן העריך כי חלה הפחתה בסיכון להישנות עבירות והמליץ על ענישה בדרך של עבודות שירות תוך הימנעות ממאסר מאחורי סורג ובריה וזאת לצד הטלת צו מבחן לתקופה בת שנה.

טענות הצדדים לעונש

17. **ב"כ המאשימה** טען לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, בכללם ערך השוויון ונטל המס, פגיעה כלכלית בסדר החברתי, שיבוש הפעולה התקינה של מנגנון גביית המיסים ופגיעה בקופה הציבורית. לדבריו, התנהלותו של הנאשם, הלכה ולמעשה, גורמת להטלת מעמסה כספית מוגברת על כלל הציבור.
18. **ב"כ המאשימה** הפנה בטיעונו לנסיבות ביצוע העבירות ולחומרת המעשים. לדבריו, מדובר בעבריון מס רצידיביסט אשר ביצע את העבירות לשם הפקת רווחים כלכליים. עוד הדגיש ב"כ המאשימה את משך הזמן הממושך (בין השנים 2008-2014) ואת סכומי הכסף המשמעותיים שגרף הנאשם שלא כדן, לכיסו (סכומי כסף העולים על 4.5 מיליון ₪).
19. נטען לחומרה יתירה, בין היתר, נוכח עובדות האישום השני בהן הורשע הנאשם: הוא פתח בית עסק נוסף, הגביר קצב השמטת ההכנסות מן הספרים ובפועל, תוך פרק זמן קצר דאג כי יושמטו דיווחים מפנקסי נאשמת 5 בסכום כולל של למעלה מ-800,000 ₪. הנאשם פעל ללא מורא, צירף שותף עסקי סמוי, והשניים העלימו הכנסות מרשויות המס.
20. הודגש כי מעשיו של הנאשם, הכוללים תכנון ותחכום, מהווים נסיבה לחומרה. מדובר בהעלמת ספרי החשבונות של נאשמת 4 במהלך השנים; הכנת מסמכי חשבונות שלא בהתאם להוראות במטרה להסוות פעילות כלכלית; צירוף אדם נוסף לפעילות עבריינית במטרה להתחמק מתשלום מס; השמטת ההכנסות וניסיון להרחיק עצמו מהמעשים.
21. **ב"כ המאשימה** טען כי לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, אין לראות במעשיו של הנאשם "אירוע אחד", אלא שני אירועים נפרדים. לתמיכה בעמדתו הפנה לקביעתו של בית המשפט העליון ברע"פ 5953/08, לפיו כל עבירת מס היא אירוע העומד בפני עצמו. עוד נטען כי במידה ויקבע בית המשפט שמדובר באירוע אחד, המורכב ממספר אירועים, ההלכה הפסוקה (ר' למשל ע"פ 1082/14) קבעה כי יש להביא בחשבון את טיבם, כמותם וחומרתם של המעשים.
22. בקביעת מתחם העונש ההולם, הפנה ב"כ המאשימה למדיניות הענישה הנוהגת וביקש לקבוע בגין האישום הראשון מתחם עונש הולם הנע בין 28 חודשי מאסר לבין 40 חודשי מאסר בפועל, קנס כספי הנע בין 50,000 ₪ לבין 150,000 ₪ ומאסר מותנה. בגין האישום השני, ביקש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר בפועל וקנס כספי הנע בין 20,000 ₪ לבין 60,000 ₪.
23. עוד נטען כי הנאשם נטל אחריות חלקית על מעשיו, לקראת סיומה של פרשת התביעה, כאשר המניע לנטילת האחריות, חיצוני.
24. הודגש כי ההלכה הפסוקה קובעת כי בעבירות מס, משקלן של נסיבות אישיות של הנאשם נמוך. אשר להסרת

המחדל, נטען כי בתי המשפט קבעו, לא אחת, כי הסרת מחדל, אינה מהווה שיקול לקביעת המתחם, אלא למיקום הענישה בתוך המתחם.

25. לבסוף, עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשם בגין האישום הראשון 32 חודשי מאסר בפועל, קנס כספי בסך 80,000 ₪ ומע"ת. בגין האישום השני, להשית על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל, במצטבר, לצד קנס כספי בסך 25,000 ₪.

26. אשר לנאשמות 4 ו- 5, עתר ב"כ המאשימה להטיל קנסות על נאשמת 4 בסך 80,000 ₪ ועל נאשמת 5 בסך 20,000 ₪.

27. **ב"כ הנאשמים**, בטיעוניהם הכתובים לעונש, הדגיש את ציפיותו של הנאשם להקלה בעונשו, נוכח הודייתו ונטילת אחריות. נטען כי בהתאם להלכות בית המשפט העליון, מאחר ומדובר בשרשרת פעולות, אשר מהוות מסכת אירועים אחת ו"אירוע אחד" כמשמעותו בסעיף 40(ג)(א) לחוק העונשין, יש לקבוע מתחם ענישה אחד.

28. נטען לקביעת מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר בפועל.

29. **ב"כ הנאשמים** הבהיר כיהנאשם הסיר את המחדלים עובר להגשת כתב האישום, על כל המשתמע מכך.

30. **ב"כ הנאשמים** עתר לחריגה לקולא ממתחם הענישה לאור חלוף הזמן מביצוע העבירה ושהיו בהגשת כתב האישום, נוכח חלוף למעלה מ-4.5 שנים ממועד הפתיחה בחקירה ועד למועד הגשת כתב האישום.

31. עוד הפנה לנסיבות חייו של הנאשם ולתסקירים שהגיש שירות המבחן מהם עולה כי בעבר, חווה טראומה בעת שהיה במעצר בארה"ב, בעקבותיה חווה קשיים נפשיים והחל שימוש בסמים כדרך התמודדות. סמוך למועד ביצוע העבירות, נקלע הנאשם לקושי כלכלי, התמכרותו העמיקה, הוא התקשה לתפקד והחל להתגורר ברחוב. חרף כך, הנאשם נגמל מצריכת סמים.

32. נוכח כך, עתר ב"כ הנאשמים לחריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום והדגיש כי הנאשם נעדר עבר פלילי; לא נפתחו נגדו תיקים חדשים; הוא שיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק; נטל אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר.

33. עוד נטען כי ככל ויוטל על הנאשם עונש מאסר מאחורי סורג ובריח, מצבו הנפשי עלול להחמיר. מדובר בנאשם אשר סובל מבעיות נפשיות מאז צעירותו, בשל החוויה הטראומטית שעבר במעצר, אשר החריפו נוכח החשש מהשמתו מאחורי סורג ובריח. הוא מטופל במערכת בריאות הנפש, נוטל טיפול תרופתי ומשתף פעולה עם

שירות המבחן. שירות המבחן המליץ על ענישה בדרך של עבודות שירות בשל החשש כי כניסתו של הנאשם למאסר תוביל לנסיגה ממשית במצבו, תפגע בו, בשיקומו ובמשפחתו.

34. ב"כ הנאשמים ביקש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם בשל שיקולי שיקום וצדק, חלוף זמן ושיהוי, הסרת מחדלים ובהסתמך על ענישה נהוגת, ולהשית עליו עונש מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות לצד מאסר על תנאי וקנס כספי.

35. אשר לקנס הכספי, ביקש ב"כ הנאשמים להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם לצורך קביעת מתחם עונש הקנס ההולם, לקבוע כי מתחם הענישה נע בין 50,000 ₪ לבין 100,000 ₪ ולהטיל על הנאשם קנס ברף התחתון ולפרוס אותו לתשלומים.

36. הנאשם הביע חרטה, הדגיש את נסיבות חייו וביקש את התחשבותו של בית המשפט.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

37. עקרון ההלימה הינו העיקרון המנחה בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות אותן ביצע הנאשם, יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

38. פסיקת בית המשפט העליון בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.14), התמודדה עם השאלה העקרונית מתי ייחשבו עובדות המקרה כמקומים אירועים שונים המחייבים קביעת מתחמי ענישה נפרדים, שם נקבע בדעת רוב:

"להשקפתי התיבה "אירוע אחד" רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכול - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת. נמצאנו למדים כי הבחינה אם העבירות השונות שביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד" היא תכליתית-פונקציונאלית."

נוכח הדמיון בין מהות העבירות ועל אף שמדובר באישומים שונים, מצאתי לנכון להתייחס לאירועים כאירוע אחד ולקבוע מתחם עונש הולם אחד. לשיטתי, משמדובר במסכת אירועים אחת מתמשכת, אין הצדקה להפרדה מלאכותית, על דרך קביעת מתחמי עונש שונים, ולאחר מכן צבירתם (או אף חפיפה מסוימת ביניהם). סכום המחדל הכולל שנולד כתוצאה מביצוע עבירות שונות, הדומות ביניהן, מצדיק קביעת מתחם עונש אחד כולל. אוסיף עוד לעניין זה, שההלכה אליה הפנה ב"כ המאשימה בטיעונו, עניינה בעבירות שבוצעו לפי חוק מס ערך מוסף, זאת להבדיל מהמקרה שלפני, ובפרט כאשר תכליתן של פקודת מס הכנסה וחוק מס ערך מוסף, שונה.

39. במקרה דנן, פגע הנאשם בהכנסות המדינה ממיסים ובערך השוויון. להמנעות מתשלום מס השפעה על כלכלת המדינה ויכולתה לספק את השירותים להם זכאי כל אזרח. מדובר בעבירות כלכליות, המבוצעות מתוך בצע הכסף, במטרה להשיג רווחים קלים על חשבון כספי הציבור ולכן יש לשאוף לביטול אלמנט הכדאיות הכלכלית בביצוע. כתוצאה מביצוע העבירות, נגרעו מקופת הציבור, סכומי כסף משמעותיים.

40. יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון ברע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.18):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

41. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק העונשין), נתתי דעתי להתנהלותו הכוללת של הנאשם ולכך שסכום המס שנגרע מקופת המדינה הינו משמעותי. אין מדובר בעבירה חד פעמית אלא מתמשכת, בין השנים 2008-2014, של הוצאת חשבוניות כוזבות והשמטת הכנסות מדו"ח, בהיקף נרחב.

42. מצאתי כי יש מקום להחמיר עם הנאשם נוכח משך התקופה, מהות המעשים והיקף הסכומים כמו גם העובדה שפתח עסק נוסף, שנה עובר לפתיחת חקירת רשויות המס, ויחד עם אדם אחר, ביצע עבירות נוספות, חמורות בפני עצמן, תוך ביצוע פעולות שנועדו להסתיר את המעשים הפליליים. נסיבות ביצוע העבירות, מלמדות על תחכום ושיטתיות. אני קובע כי מעשיו של הנאשם ומחדליו, פגעו באופן משמעותי בערכים המוגנים.

מדיניות הענישה

43. קביעת מתחם העונש ההולם נשענת בראש ובראשונה על נסיבות ביצוע העבירות. מדובר בריבוי עבירות שבוצעו בודעין ובאופן אקטיבי, לאורך שנים רבות, כשהנאשם הוא המבצע העיקרי. סכום המס המצטבר עומד על כ-5.2 מיליון ₪.

44. מטבע הדברים הענישה מגוונת, אך המוטיב המרכזי בעבירות בהן הורשע הנאשם, כפי העולה מפסיקת בתי המשפט בכל הערכאות, הוא שיש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית. משך תקופת המאסר נגזר, בין היתר, מהסכום שנגזל מקופת המדינה, משך זמן ביצוע העבירות, ריבוי המעשים, ונסיבות מיוחדות של מבצע העבירות.

45. מדיניות הענישה הנוהגת מעלה, כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים כמפורט להלן:

א. רע"פ 2894/17 **שרחביל עלי נ' מדינת ישראל** (15.5.17), נדחתה בקשת רשות ערעור וערעורו של מבקש אשר הורשע בביצוע עבירות השמטת הכנסה, מרמה, עורמה או תחבולה ומסירת תרשומת כוזבת, תוך העלמת מס בסך 3 מיליון ₪. בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה נע בין 18 חודשי מאסר לבין 36 חודשי מאסר והשית על המבקש, שהסיר את המחדלים באופן חלקי ובעברו הרשעות קודמות, עונש של **20 חודשי מאסר**.

ב. רע"פ 7773/16 **יוסף חננאל נ' מדינת ישראל** (26.10.16), נדחתה בקשת רשות ערעור וערעורו של מבקש אשר הורשע בריבוי עבירות של השמטת הכנסה, הכנה וקיום פנקסי חשבונות כוזבים, מרמה, עורמה או תחבולה והשמטת או הסתרת מסמכים. המבקש השמיט מדוחותיו הכספיים סכום כולל של כמיליון שקלים מתוך הכנסותיו. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר, והשית על המערער **10 חודשי מאסר בפועל**.

ג. רע"פ 5872/14 **ירון נ' מדינת ישראל** (2.10.14), נדחתה בקשת רשות הערעור של מערער אשר הורשע בריבוי עבירות של השמטת הכנסה בסך 6 מיליון ₪ על פני 3 שנים. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 15 חודשי מאסר בפועל לבין 40 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשמים 24 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים (10 חודשים ו- 5 חודשים) וקנס בסך 400,000 ₪. בית המשפט המחוזי התחשב בהסרת המחדל ובנסיבות נוספות, והפחית את עונש המאסר ל-**18 חודשי מאסר**.

ד. רע"פ 7135/10 **חן נ' מדינת ישראל** (3.11.10), נדחתה בקשת רשות ערעור של מבקש אשר הורשע באי דיווח על הכנסות בהיקף של 2.8 מיליון ₪. בית המשפט קמא השית על המבקש עונש שירוצה בעבודות שירות בעיקר בשים לב להסרת המחדל. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של המדינה לקולת העונש, החמיר עונשו והעמידו על **18 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון הדגיש כי בעבירות כלכליות, המדיניות הינה ככלל לריצוי מאסר ממש.

ה. עפ"ג (מחוזי מרכז) 11802-05-19 **סוסיאל ואח' נ' מדינת ישראל** (28.1.20), המערער הורשע לפני מותב זה, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של מסירת אמרה או תרשומת כוזבת בדו"ח (4 עבירות); הכנה, ניהול וקיום של פנקסי חשבונות ורשומות כוזבים (4 עבירות); שימוש במרמה, עורמה ותחבולה (4 עבירות). המבקש לא דיווח על סכומי מס בסך של כ- 2.5 מיליון ₪ על פני שלוש שנים. קבעתי מתחם העונש ההולם נע בין 12 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר בפועל והשתתי עליו 18 חודשי מאסר, מע"ת וקנס כספי בסך 75,000 ₪, לצד קנס כספי לנאשמת 2 בסך 50,000 ₪, בשים לב כי המחדלים הוסרו. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור בהתאם להסכמת הצדדים, העמיד עונשו של הנאשם על **15 חודשי מאסר בפועל** והדגיש כי ההקלה בעונש קשורה לסיבות שהובאו לידיעת ערכאת הערעור לאחר מועד גזר הדין.

ו. ע"פ (מחוזי ת"א) 2450-09-17 **סוויד נ' מדינת ישראל** (31.1.18), המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של השמטת הכנסה מדו"ח ושימוש במרמה, עורמה ותחבולה (7 עבירות). המערער העלים הכנסות מריבית שהפיק מכספים שהפקיד בחשבון בשווייץ בסך של 2.4 מיליון ₪, על פני 9 שנים וכן, לא הגיש לפקיד השומה דו"חות על הכנסותיו בחלק מהשנים. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר בפועל והשית עליו 16 חודשי מאסר בפועל, מע"ת וקנס כספי בסך 70,000 ₪. בית המשפט המחוזי

התחשב בהסרת המחדל ובנסיבות נוספות, והפחית את עונש המאסר ל-12 חודשי מאסר בפועל.

ז. עפ"ג (מחוזי תל אביב) 7254-09-13 **מדינת ישראל נ' פרץ** (2.12.2013), המשיב הורשע בביצוע 6 עבירות של השמטת הכנסה בסך של 5.3 מיליון ₪. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל, והשית עליו 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, וקנס בסך 110,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, החמיר בעונשו והעמידו על **24 חודשי מאסר בפועל**. יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם. המחדלים לא הוסרו.

46. לצד זאת, קיימים מקרים, בהם נוכח נסיבות אישיות מורכבות, הסתפק בית המשפט בריצוי עונשים של עבודות שירות בגין עבירות מס חמורות, למשל:

א. ת"פ (ת"א) 17189-08-16 **מדינת ישראל נ' רפי חן** (20.5.21), הנאשם הורשע בביצוע עבירות בשנת 2011 לפי סעיפים 220(4) ו-220(5) לפקודת המיסים, בכך שכלל בספרי החברה (הנאשמת) חשבוניות כוזבות שקיבל בסך כולל של 22,870,274 ₪ ובכך הקטין את ההכנסה החייבת בסך של 6,300,000 ₪. הנאשם הסיר מחדלים לאחר עסקת טיעון. בית המשפט השית על הנאשם 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך של 350,000 ₪, ועל הנאשמת (החברה) השית קנס בסך 150,000 ₪.

ב. ע"פ (מח'ת"א) 43832-10-13 **שאול נ' מדינת ישראל** (17.02.14), התקבל ערעורו של המערער אשר הורשע באי הגשת דו"חות למס הכנסה במשך 5 שנים והשמטת הכנסות בהיקף ניכר בסך 5 מיליון ₪. בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה נע בין 6 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר והשית על המערער 12 חודשי מאסר וקנס בסך 80,000 ₪. בית המשפט המחוזי התחשב בחלוק שבע שנים מאז חשיפת העבירות ועד הגשת כתב האישום, בעובדה שהסכומים דווחו למע"מ אך לא למס הכנסה, בהעדר ממצא לענין גובה הנזק לאוצר המדינה וכן מצבו הרפואי של הנאשם, מיקם עונשו בתחתית רף הענישה והמירו לעבודות שירות.

ג. עפ"ג (מח'ת"א) 33963-12-09 **מדינת ישראל נ' אבני** (17.05.10), הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון ב-21 עבירות שונות לפי פקודת מס הכנסה ובהעלמת הכנסות בסך כולל של 6 מיליון ₪ לאורך 7 שנים. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם על טווח ענישה לפיו התביעה הגבילה עצמה ל-12 חודשי מאסר בעוד שההגנה עתרה להסתפק ב-6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. בית משפט קמא קיבל טענות ההגנה והשית על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות, תוך שהדגיש עקרון אחידות הענישה ועונש שנגזר על שותפו לעבירות.

47. לאחר שנדרשתי למכלול השיקולים הרלוונטיים ובהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40ג'), לרבות למדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ובהתחשב בסכומים ובתקופה הארוכה של ביצוע העבירות, אני קובע כי מתחם העונש ההולם לנאשם נע בין 12 חודשי מאסר לבין 30 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נוספים. אשר למתחם הקנס, אני קובע כי נע בין 50,000 ₪ לבין 100,000 ₪.

חריגה מהמתחם, האמנם?

48. ב"כ הנאשם עתר להורות על חריגה מהמתחם שנקבע, בין היתר, נוכח טענותיו לחלוק זמן, שיהיו בהגשת כתב האישום, הליכי שיקום, טענה להגנה מן צדק ובפרט הסרת המחדלים:

שיהוי וחלוק הזמן

49. נטען לשיהוי משמעותי בן שלוש שנים מהמועד בו הסתיימה החקירה ועד למועד הגשת כתב האישום והתחשבות בפרק הזמן ממועד ביצוע העבירות. כל זאת באופן, המצדיק חריגה ממתחם הענישה. לטענה זו השיב ב"כ המאשימה כי השיהוי, בהגשת כתב האישום, ככל שניתן לראות בו שיהוי, נבע מחוסר שיתוף פעולה של הנאשם בחקירותיו והיקפו הנרחב של חומר החקירה בתיק.

50. מכתבי שימוע נשלחו בחודש אפריל 2019 וכתב האישום הוגש ביום 15.9.19. הובא לידיעתי כי בתיק התנהלו הליכים מקדמיים והליכי גישור שלא צלחו. לאחר הגשת כתב האישום התקיימו דיוני הוכחות ופרשת התביעה התנהלה כמעט עד תום, או אז נטל הנאשם אחריות על מעשיו.

51. בנסיבות אלו, אין בידי לקבל טענת ב"כ הנאשם.

52. מפסיקתו העקבית של בית המשפט העליון עולה, כאשר עסקינן, בעבירות מס, כי המשקל שיינתן לשיהוי, ככל שקיים, נמוך. זאת, נוכח האינטרס הציבורי באכיפת עבירות המס. לצד זאת, יש לזכור, כי בעבירות כלכליות, לעתים קרובות קיים קושי בחשיפתן, שכן מדובר בעבירות שמטיבן וטבען מבוצעות תוך תחכום ומרמה, ובחדרי חדרים, וכך בהתאם, המסכת הראויה בבסיסן סבוכה. ככלל, נקבע שבעבירות אלו, במקרים בהם מדובר בתיקי חקירה גדולים, חלוק הזמן לא יהווה שיקול כבד משקל לקולה (ר' למשל: רע"פ 4791/08 כהן נ' מדינת ישראל ; ע"פ 21826-08-19 סמארט קאסט פתרונות לבניה מתקדמת בע"מ נ' מדינת ישראל ; ע"פ 5783/12 ניסים גלם נ' מדינת ישראל ; ע"פ 2636/12 עזבון המנוח יהושע שלוש נ' מדינת ישראל).

53. התחשבתי בנתונים אלה, לרבות בהגשת כתב האישום לאחר חלוק כ-4.5 שנים ממועד פתיחת החקירה; היות החקירה סבוכה, ומשך הזמן שחלף ממועד ביצוע העבירות, ואתן להם משקל בתוככי מתחם הענישה שנקבעה.

הליכי שיקום וטענה לקיומה של הגנה מן הצדק

54. נטען שהנאשם עבר הליך שיקום, נוכח גמילתו מסמים. מתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם נגמל מסמים לאחר שעבר הליך גמילה. הנאשם מסר דגימה שנמצאה נקייה משרידי סם. עוד נטען כי הנאשם תיקן דרכיו, נמנע מביצוע עבירה ולראייה, כך לשיטת ב"כ הנאשם, אין ולא נפתחו נגדו הליכים פליליים נוספים.

55. לאחר שבחנתי את הדברים, הגעתי למסקנה שאין ולא הוכח לפני קיומו של הליך שיקומי, לבטח לא הליך משמעותי אשר יצדיק חריגה לקולה מהמתחם.

56. התרשמותי היא שמדובר במי שפעל באופן שיטתי, בתחכום, תוך ביצוע עבירות מס נמשכות ובהיקפים גדולים. מעשיו ומחדליו, לאורך השנים, לא בוצעו על רקע התמכרותו לסמים.

57. עם זאת, לא אתעלם ממצבו הנפשי של הנאשם כפי המתואר בתסקירי שירות המבחן, המסמכים שהוגשו והעדויות שנשמעו ובפרט אתחשב באותה חוויה טראומטית שחווה הנאשם בעבר בארץ זרה ובהתרשמות שירות המבחן וגורמי הטיפול אשר להשלכות הענישה על מצבו הנפשי והרפואי של הנאשם.

58. בפסיקה הוכרה אפשרות נוספת לחריגה ממתחם העונש ההולם, במקרים מיוחדים, שלא משיקולי שיקום, כי אם משיקולי צדק שונים. כפי שהובהר ב-ע"פ 5669/14 **לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל** (להלן: "עניין לופוליאנסקי"), במסגרת ע"פ 4559/14 **מדינת ישראל נ' קלנר** (29.12.2015) (להלן: "עניין קלנר"):

"בשלבים שונים של ההליך הפלילי, לרבות בעניין גזירת העונש, ראה המחוקק להותיר לבית המשפט מתחם שיקול דעת רחב במטרה לאפשר לו להגיע לתוצאה צודקת והוגנת, כזו שתתאים לנסיבות המקרה שהובא לפניו. כך ראוי שנעשה, במקרים חריגים, גם לגבי חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם במצבים שאינם נופלים לחריג השיקום. להשקפתי, בסוג כזה של מקרים לא ניתן להלום מצב שלפיו ייכפה על בית המשפט לגזור עונש בלתי מידתי. עם זאת, יודגש ויודגש היטב: פתח זה שאנו פותחים כאן לטובת חריגה ממתחם העונש ההולם - פתח צר הוא" (בפסקאות 217-218 לחוות-דעתו של כב' השופט ע' פוגלמן).

59. לטעמי, אין מקום בנסיבות העושה והמעשים, לחרוג לקולה ממתחם הענישה שנקבע ולהימנע מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, ולפיכך אין בידי לקבל את המלצת שירות המבחן. עם זאת, אלמלא נסיבות אלו, בשים לב לריבוי העבירות, משך הזמן וסכומי הכסף בהם עסקינן, היה מוטל על הנאשם, עונש חמור מזה שיוטל עליו בסופו של יום.

הסרת מחדלים

60. זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה שפעל להסרת המחדלים טרם הגשת כתב האישום ושילם את מלוא חובותיו. ברע"פ 2496/07 **משה נ' מדינת ישראל** (31.07.2007) נקבע כי:
"כעניין שבמדיניות, הסרת מחדלים איננה מטהרת את העברין מעבירת המס שביצע, אלא יכולה להוות שיקול מה בגזירת העונש לגביו".

61. ר' בעניין זה גם רע"פ 7851/13 **עודה נ' מדינת ישראל** (3.9.15):

"כידוע, בית המשפט נוהג לשקול הפחתה בעונשו של נאשם שהחליט לתקן את העיוות שנגרם מעבירותיו (ראו: ע"פ 395/75 **צור נ' מדינת ישראל, פ"ד (2) 589 (1976)). בהקשר לכך צוין כי "... אינטרס ציבורי הוא לעודד החזרת הגזילה על-ידי הקלה מסוימת בענישה שמידתה תלויה בהיקף ההשבה" (ראו: ע"פ 1341/02 **מזרחי נ' מדינת ישראל****

[פורסם בנבו] (21.10.2002)). התחשבות בהסרת המחדל על ידי הנאשם בעת גזירת הדין נועדה לקדם שתי תכליות עיקריות: האחת, סילוקו של המחדל כרוך בהשלמת חסר מקופת המדינה והטבת הנזק שנגרם כתוצאה מהעבירה; השנייה, עידוד הבעת חרטה וקבלת אחריות לביצוע העבירה בידי הנאשם".

62. לאור מכלול נתוניו של הנאשם, בשים לב להסרת המחדלים ותשלום מלוא סכום המס לרשויות המס, נטילת אחריות (אם כי בשלב מתקדם של ההליך) והגם שלא מצאתי שיש בנתונים אלו כדי להביא לחריגה ממתחם העונש ההולם, מצאתי כי יש למקם את הנאשם בין אמצע המתחם לתחתית מתחם העונש שנקבע.

63. ברע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל (3.11.10) בפסקה י"א (וההפניות שם) קבע בית המשפט העליון:

"אוסף, כי יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, "חסר הפנים" כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע "כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות" [...] אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה".

64. על דברים אלה חזר בית המשפט העליון גם ברע"פ 1929/18 אריאלי נ' מדינת ישראל (26.04.18).

העונש ההולם

65. בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40 י"א לחוק העונשין.

66. במסגרת השיקולים לקולא, נתתי דעתי לכך שהנאשם הודה, הביע חרטה וקיבל אחריות על מעשיו.

67. כמו כן, נתתי דעתי לנסיבות האישיות. הנאשם בן 43, נשוי ואב ל-3, נעדר עבר פלילי, אשר עבר חוויה טראומתית בצעירותו ומתמודד עם קשיים ריגשיים, התמכרות בעבר לסמים וקשיים כלכליים. הנאשם נגמל בעבר מהתמכרות לסמים. הוא הסיר מחדליו.

68. נתתי דעתי להשפעת העונש על הנאשם ומשפחתו, נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי הנאשם ובא כוחו. התחשבתי במצבו המשפחתי, בתרומתו לחברה ולקהילה, ושקלתי את הנזק הנפשי והכלכלי שעלול להיגרם כתוצאה מהטלת עונש מאסר בפועל.

69. לקחתי בחשבון את כל האמור בתסקיר שירות המבחן ואת המלצת שירות המבחן, הגם שלא מצאתי לאמצה.

70. מנגד, כנסיבות לחומרה, נתתי דעתי לכך שהנאשם ביצע מעשיו אלו עבור בצע כסף ומשך תקופה שאינה מבוטלת.

71. שקלתי אף את הצורך להגן על הציבור מפני עבירות המיסים וכן את הצורך בהרתעת הנאשם והרתעת הרבים.

סוף דבר

72. אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 17 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.

ב. מאסר מותנה בן 9 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, לבל יעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע.

ג. קנס בסך 70,000 ₪ או 7 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-25 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.7.23 וכל ראשון לחודש העוקב. לא ישולם תשלום במועדו, יעמוד כל הקנס לפירעון מיידי וישא הפרשי ריבית והצמדה החל מהיום.

73. אני גוזר על נאשמות 4 ו-5 את העונשים הבאים:

א. אני משית על נאשמת 4 קנס כספי בסך 50,000 ₪.

ב. אני משית על נאשמת 5 קנס כספי בסך 20,000 ₪.

הקנסות ישולמו ב-25 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.7.23 וכל ראשון לחודש העוקב. לא ישולם תשלום במועדו, יעמדו הקנסות לפירעון מיידי וישא הפרשי ריבית והצמדה החל מהיום.

כל הקנסות שהוטלו יועברו על ידי המזכירות למרכז לגביית קנסות לצורך גבייתם.

זכות ערעור כדין תוך 45 ימים לבית משפט מחוזי מרכז.

ניתן היום, כ"ז אייר תשפ"ג, 18 מאי 2023, במעמד הצדדים.